

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 25.5.2005
KOM(2005) 217 slutlig

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH
RÅDET**

**om medlemsstaternas och gemenskapens statistikmyndigheters oberoende, integritet och
ansvar**

KOMMISSIONENS REKOMMENDATION

**om medlemsstaternas och gemenskapens statistikmyndigheters oberoende, integritet och
ansvar**

MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET

om medlemsstaternas och gemenskapens statistikmyndigheters oberoende, integritet och ansvar

1. INLEDNING

Den 22 december 2004 antog kommissionen ett meddelande till rådet och Europaparlamentet med titeln ”På väg mot en europeisk strategi för styrning av statistiken över de offentliga finanserna”. I det meddelandet föreslogs en sammanhängande kommissionsstrategi för att stärka Europeiska unionens styrning av statistiken över de offentliga finanserna enligt tre handlingslinjer, nämligen att bygga upp de rättsliga ramarna, förbättra den operativa förmågan för berörda tjänsteavdelningar inom kommissionen och att utarbeta europeiska normer för medlemsstaternas och gemenskapens statistikmyndigheters oberoende. Vid sitt sammanträde den 17 februari 2005 välkomnade Ekofinrådet denna heltäckande strategi, och särskilt det pågående arbetet med att utforma en uppsättning europeiska normer för statistikmyndigheterna.

För att kunna genomföra strategin lade kommissionen fram ett förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 3605/93 med avseende på kvaliteten på statistiken i samband med förfarandet vid alltför stora underskott¹. Förslaget antogs av kommissionen den 2 mars 2005 och behandlas för närvarande av den lagstiftande myndigheten. Genom förslaget stärks och preciseras Eurostats uppgift som statistikmyndighet i samband med förfarandet vid alltför stora underskott. Hur förordningen skall tillämpas i praktiken, och framför allt vilka rutiner som skall gälla för de planerade djupgranskningarna, kommer att klargöras när förordningen väl antagits.

När det gäller att förbättra kommissionens operativa förmåga har kommissionen redan vidtagit ett antal åtgärder utöver den mobilisering av tillgänglig expertis som fastställs i förslaget till förordning. Exempelvis har det inom Eurostat inrättats en särskild enhet som skall arbeta med godkännande av räkenskaper och offentliga finanser. Eurostat har dessutom gjort en intern personalomflyttning för att stärka den verksamhet som rör godkännande av räkenskaper och offentliga finanser.

Detta meddelande och kommissionens rekommendation om medlemsstaternas och gemenskapens statistikmyndigheters oberoende, integritet och ansvar är ett led i den tredje handlingslinjen i den strategi kommissionen lagt fram. De utgör ett svar dels på den uppmaning som rådet den 2 juni 2004 riktade till kommissionen om att senast i juni 2005 lägga fram ett förslag om utarbetande av europeiska miniminormer, dels på rådets uppmaning den 17 februari 2005 om att göra Eurostat mer oberoende i sitt arbete. Båda dessa aspekter hänger alltså samman med statistikproduktion som underlag för EU:s politik.

På det hela taget fungerar det europeiska statistiksystemet väl – det är effektivt och uppfyller i hög grad kravet på oberoende, integritet och ansvar. Den stora mängd statistik av olika slag som sammanställs och sprids av medlemsstaternas och gemenskapens statistikmyndigheter

¹ KOM(2005) 71.

inom ramen för statistiksystemet, som även omfattar statistik om annat än de offentliga finanserna, uppfyller stränga kvalitets- och tillförlitlighetskrav.

Den uppförandekod för europeisk statistik som presenteras i detta meddelande är ett instrument för självreglering med normer för medlemsstaternas och gemenskapens statistikmyndigheters oberoende, och utgör därmed ytterligare en garanti för att det europeiska statistiksystemet fungerar väl och för att den statistik som produceras är tillförlitlig och av hög kvalitet. Meddelandet innehåller även förslag på hur tillämpningen av uppförandekoden skall kontrolleras samt överväganden om nyttan med ett externt rådgivande organ för det europeiska statistiksystemet. Man överväger dessutom behovet av att göra statistiska prioriteringar, särskilt i syfte att göra inrapporteringen av statistiska uppgifter mindre betungande, och i meddelandet ges riktlinjer för en omfördelning av dessa prioriteringar. Avslutningsvis innehåller meddelandet en rekommendation som syftar till att lyfta fram uppförandekoden, såväl i medlemsstaterna som inom kommissionen, genom ett politiskt godkännande.

2. MEDLEMSSTATERNAS OCH GEMENSKAPENS STATISTIKMYNDIGHETERS OBEROENDE, INTEGRITET OCH ANSVAR

2.1. Uppförandekodens bakgrund och syfte

Uppförandekoden är ett självregleringsinstrument som tagits fram och godkänts av de huvudsakliga producenterna av europeisk statistik, nämligen de nationella statistikinstitut. Ett första utkast till principer diskuterades med medlemsstaterna den 17 november 2004 inom Kommittén för det statistiska programmet. Därefter tillsatte kommittén en arbetsgrupp som fick i uppgift att slutföra arbetet med ett förslag till uppförandekod. Kommittén för det statistiska programmet antog detta förslag enhälligt den 24 februari 2005 och visade därmed sitt engagemang för att tillämpa uppförandekoden som ett instrument för självreglering.

Uppförandekoden består av 15 principer som skall tillämpas vid framställningen av gemenskapsstatistik. Uppförandekoden syftar både till att skapa ökat förtroende för statistikmyndigheterna genom olika institutionella och organisatoriska lösningar, och till att förbättra kvaliteten i fråga om den statistik som dessa myndigheter producerar och sprider genom att främja att alla organ som utarbetar officiell statistik i EU enhetligt tillämpar internationell bästa praxis i fråga om statistiska principer och metoder.

Uppförandekodens innehåll är ett svar på rådets uppmaning den 2 juni 2004 och går till och med ett steg längre i vissa avseenden. Medlemsstaterna bör därför uppmanas att erkänna uppförandekoden och vidta åtgärder för att se till att berörda myndigheter tillämpar den som det är tänkt, och att användare och uppgiftslämnare får kännedom om den. Kommissionen har också för avsikt att se till att Eurostat tillämpar principerna. Det läggs även fram förslag på åtgärder som syftar till att följa upp och se över uppförandekodens normer.

2.2. Uppförandekodens räckvidd

Uppförandekoden avser i första hand framställningen av officiell statistik inom det europeiska statistiksystemet (ESS). Det europeiska statistiksystemet är det samarbete som äger rum mellan Eurostat, de nationella statistikinstitut och andra nationella statistikorgan som i medlemsstaterna ansvarar för att framställa och sprida den statistik som behövs för Europeiska unionens verksamhet. Den statistik som omfattas av uppförandekoden är de

områden som nämns i rådets förordning om gemenskapsstatistik², dvs. sådan statistik som sammanställs och sprids av nationella statistikmyndigheter och gemenskapens statistikmyndighet (Eurostat) i enlighet med artikel 285.2 i EG-fördraget. Det är viktigt att betona att uppförandekoden omfattar all slags statistik som framställs på gemenskapsnivå, och alltså inte enbart ekonomisk statistik och statistik över de offentliga finanserna.

Det finns även en rad andra institutioner och organ som inte tillhör det europeiska statistiksystemet men som ändå tillhandahåller officiell europeisk statistik. Ett exempel är Europeiska centralbankssystemet, som framställer europeisk statistik av olika slag på det ekonomiska och monetära området. Europeiska centralbanken (ECB) samlar med hjälp av medlemsstaternas centralbanker in de statistiska uppgifter som behövs för Europeiska centralbankssystemets verksamhet. Insamlingen görs antingen från behöriga nationella myndigheter eller direkt från de ekonomiska aktörerna. Reglerna för ECB:s insamling av statistiska uppgifter finns i en särskild rådsförordning³.

Normerna i uppförandekoden är tänkta att fungera som inspirationskälla för alla institutioner och organ som framställer officiell statistik, vare sig de tillhör det europeiska statistiksystemet eller ej, men de påverkar inte de bestämmelser som redan finns för dessa institutioner och organ. I uppförandekoden hänvisas till "europeisk statistik", vilket motsvaras av gemenskapsstatistik i den gällande lagstiftningen, samtidigt som det ger uttryck för en strävan att gå mot normer som skall gälla för hela Europa.

2.3. Uppförandekodens principer

Uppförandekoden är uppbyggd kring 15 principer. Principerna återspeglar till stor del gällande internationella normer, t.ex. de grundläggande principer för officiell statistik som antogs vid det särskilda mötet i FN:s statistikkommission den 11–15 april 1994.

Principerna är uppdelade i tre grupper – den institutionella miljön, statistiska processer och statistiska produkter. Uppförandekoden innehåller även möjligheten att granska genomförandet med hjälp av indikatorer.

2.3.1. *Principen om oberoende*

På det statistiska området har oberoendet först och främst en operativ dimension. Det innebär att principen om oberoende styr hur statistikmyndigheterna fungerar eller verkar då de producerar eller sprider statistik.

Principen om *vetenskapligt* oberoende finns inskriven i fördraget (artikel 285.2) och hänför sig till objektivitet i framställningen av statistik. I artikel 10 i rådets förordning (EG) nr 322/97 anges att *"opartiskhet är ett objektiva och självständigt sätt att framställa gemenskapsstatistik, fritt från alla påtryckningar från politiska eller andra intressegrupper, särskilt med avseende på val av den teknik, de definitioner och de metoder som bäst lämpar sig för att nå de uppställda målen"*.

² Rådets förordning (EG) nr 322/97 av den 17 februari 1997 om gemenskapsstatistik (EGT L 52, 22.2.1997, s. 1).

³ Rådets förordning (EG) nr 2533/98 av den 23 november 1998 om Europeiska centralbankens insamling av statistiska uppgifter (EGT L 318, 27.11.1998, s. 8).

Uppförandekoden tar principen om oberoende ett steg längre genom att introducera begreppet *yrkesmässigt* oberoende, som också avser statistikens spridning och tillgänglighet. I uppförandekoden klargörs principen om yrkesmässigt oberoende på följande sätt: ”Statistikmyndigheternas oberoende gentemot andra avdelningar och organ inom politik, lagstiftning eller förvaltning och gentemot aktörer inom den privata sektorn garanterar den europeiska statistikens trovärdighet.” Exempel på indikatorer för att kontrollera tillämpningen av denna princip, som även gäller Eurostat, är (i) fastställande av oberoendet i lagstiftningen, (ii) statistikmyndigheternas chefers ställning och ansvarsområden, t.ex. beslut om statistiska metoder, standarder och förfaranden, (iii) beslut om innehåll och tidsplan för offentliggörande av statistisk information samt (iv) offentliggörande av statistiska arbetsprogram.

Den gällande lagstiftningen uppfyller kravet på vetenskapligt oberoende, dvs. de funktionella kraven på att den statistik som framställs skall vara av hög kvalitet. Att det i uppförandekoden läggs vikt även vid yrkesmässigt oberoende innebär att oberoende överlag får en starkare ställning, samtidigt som man respekterar medlemsstaternas ibland avvikande rättsliga och administrativa bestämmelser som ett uttryck för deras politiska och kulturella traditioner. I och med att oberoendet stärks förväntas allmänhetens förtroende för och tilltron till officiell statistik att öka.

2.3.2. *Integritet och ansvar*

Integritet och ansvar är i grund och botten begrepp som sträcker sig över en rad olika områden. Det är inte några specifika statistiska principer som nämns uttryckligen i uppförandekoden, men till grund för integriteten ligger andra begrepp som laglighet, legitimitet, berättigande och rättfärdighet. Såväl medlemsstaternas som gemenskapens statistikmyndigheter får ökad integritet och ansvar genom de övervakningsmekanismer som föreskrivs i uppförandekoden, vilket i sin tur skapar större öppenhet.

För var och en av principerna i uppförandekoden ges ett antal kontrollindikatorer. Bland dessa indikatorer finner man till exempel att cheferna för statistikmyndigheterna eller statistikorganen ensamma har ansvaret för statistikframställningen och de statistiska metoderna (se princip 1 om yrkesmässigt oberoende). Andra inslag som ger integritet och ansvar är att externa experter anlitas för att granska viktiga statistiska produkter (under princip 4), att undersökningar görs för att ta reda på hur nöjda användarna är (under princip 11) och att statistiken måste tillgodose användarnas behov (under princip 13). Integriteten och ansvarsskyldigheten stärks också av de inbördes granskningar som ingår i övervakningen.

2.4. **Att tillämpa och kontrollera tillämpningen av uppförandekoden**

Kommissionen har antagit en rekommendation för att ge uppförandekodens självreglerande effekt ökat genomslag. För att jämka samman detta med kravet på ansvarsskyldighet kommer kommissionen att övervaka efterlevnaden av uppförandekoden inom ESS genom att inrätta ett rapporteringssystem som bygger på uppgifter som medlemsstaterna skall lämna in. Kommissionen kommer därför att samordna framtagandet av lämpliga instrument, riktmärkning och inbördes granskningar med indikatorerna som utgångspunkt, samtidigt som man är noga med att respektera proportionalitetsprincipen.

Övervakningen av uppförandekodens tillämpning kommer att ske successivt under tre års tid. Under det första tillämpningsåret skall såväl medlemsstaterna som Eurostat lägga fram inledande självutvärderingar. Dessa rapporter kommer att översändas till Kommittén för det

statistiska programmet. Medlemsstaterna kommer dessutom att uppmuntras att ta fram metoder och goda rutiner som kommer att beaktas under de följande etapperna. Under det andra tillämpningsåret skall preliminära självutvärderingsrapporter sammanställas i ett mer strukturerat format, och enligt precisare riktlinjer som Eurostat och Kommittén för det statistiska programmet tagit fram med hjälp av erfarenheterna från det första året. De slutliga självutvärderingsrapporterna skall läggas fram av medlemsstaterna och Eurostat under uppförandekodens tredje tillämpningsår. Rapporterna skall ha en gemensam utformning och skall kompletteras med granskningar som görs med stöd av en arbetsgrupp bestående av representanter för de nationella statistikinstituterna och eventuellt av ett externt rådgivande organ (se punkt 2.5 nedan). Avslutningsvis översänds de till Kommittén för det statistiska programmet och eventuellt till detta externa rådgivande organ, varefter de offentliggörs. Statistikmyndigheternas rapporter bör sammanställas under överinseende av chefen för statistikmyndigheten.

Resultatet från den kombinerade självutvärderingen och granskningen kommer att ligga till grund för kommissionens rapport om medlemsstaternas respektive Eurostats tillämpning av uppförandekoden. Tre år efter antagandet av denna rekommendation och efter att Kommittén för det statistiska programmet och eventuellt det externa rådgivande organet (se punkt 2.5 nedan) har hörts, kommer kommissionen att lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet om hur tillämpningen framskrider och eventuellt ge förslag till förbättringar.

2.5. Behovet av ett externt rådgivande organ som arbetar aktivt för att stärka oberoende, integritet och ansvar inom det europeiska statistiksystemet

Ett externt rådgivande organ skulle kunna vara till nytta för att förbättra styrningen av det europeiska statistiksystemet i enlighet med principerna i uppförandekoden och innehållet i detta meddelande. Ett sådant organ skulle kunna bidra till att förbättra trovärdigheten hos de satsningar som görs för att stärka de nationella statistikinstitutens, Eurostats och det europeiska statistiksystemets oberoende, integritet och ansvar då de utför sina uppdrag, vilket Ekofinrådet efterlyst.

Ett sådant organ skulle vidare kunna ge kommissionen värdefullt bistånd i det uppdrag som kommissionen ges genom fördraget, dvs. övervaka efterlevnaden av de grundläggande statistiska principerna i EG-fördragets artikel 285.2, och som det även hänvisas till i uppförandekoden. Detta organ skulle alltså kunna arbeta aktivt med att övervaka hur uppförandekoden tillämpas inom det europeiska statistiksystemet överlag, samt ge råd om statistiska prioriteringar i enlighet med principerna i punkt 2.6 nedan.

Detta externa rådgivande organ bör bestå av personer med höga befattningar. Antalet medlemmar bör inte vara fler än att organet kan fungera och arbeta effektivt. En del av medlemmarna bör utses av rådet, som skall välja personer med väldokumenterad erfarenhet eller engagemang inom det statistiska området. De skall företräda det civila samhället (forskarsamfundet, näringslivsorganisationer, fackförbund osv.) och täcka in tillräckligt många olika statistikområden. Andra medlemmar bör hämtas från EU:s institutioner och organ (Europaparlamentet, rådet, kommissionen, Europeiska centralbanken, Kommittén för det statistiska programmet) och utses direkt av dessa. Ordföranden bör vara en framstående och respekterad person.

Det finns redan en kommitté, Europeiska rådgivande kommittén för statistik på det ekonomiska och sociala området (CEIES-kommittén)⁴, som åtminstone delvis fyller denna funktion⁵. Denna kommitté, som bistår såväl rådet som kommissionen, inrättades 1991 för att föra användarnas talan så att hänsyn tas till användarnas krav och de kostnader som skall bäras av dem som framställer informationen. Kommittén har varit värdefull, men dess roll, befogenheter, sammansättning och förfaranden bör ses över⁶ för att den på bästa sätt skall kunna tjäna det europeiska statistiksystemets syften.

En omformad CEIES-kommitté skulle kunna fylla funktionen som externt rådgivande organ. I så fall skulle kommitténs nuvarande uppgifter och ansvarsområden, t.ex. att yttra sig om de statistiska arbetsprogrammen, utvidgas. Kommissionen är redo att överväga en sådan reform av CEIES-kommittén.

2.6. Principer för omfördelning av de statistiska prioriteringarna

För att framställa statistik som är tillförlitlig och av hög kvalitet måste uppgiftskraven jämkas samman med de resurser som står till statistikmyndigheternas förfogande och den börda som vilar på uppgiftslämnarna. I princip 9 i uppförandekoden anges att statistikmyndigheterna bör fastställa mål för att successivt minska rapporteringsbördan. Det finns ett antal indikatorer för att se till att rapporteringen inte blir alltför betungande för uppgiftslämnarna, t.ex. indikatorer för användning av bästa skattningar och approximationer, tillgång till administrativa källor och gemensamt utnyttjande av information inom statistikmyndigheter.

Genom att frigöra resurser skulle statistikmyndigheterna kunna inrikta sina satsningar helt på prioriterade statistiska områden. I februari 2005 konstaterade Ekofinrådet att ”de nationella statistikkontorens möjlighet att uppfylla stränga statistiska normer beror ytterst på förmågan att göra prioriteringar bland EU:s statistiska krav på myndigheterna. Prioritetsordningen torde också bidra till att den administrativa bördan blir mindre betungande för de ansvariga. I linje med Ekofinrådets slutsatser av den 2 juni 2004 ser ministrarna därför fram emot att i juni 2005 diskutera Ekonomiska och finansiella kommitténs förslag om omfördelning av de statistiska prioriteringarna.”

Genom prioriteringar kan också lagstiftningen förenklas. Vid sitt möte i november 2004 slog rådet (konkurrenskraft) på förslag från medlemsstaterna fast 15 prioriterade områden inom EU-rätten som skulle kunna förenklas.

Fastställandet av statistiska prioriteringar bör emellertid inte hindra Europeiska kommissionen från att lägga fram förslag på åtgärder för att framställa sådan statistik som behövs för gemenskapens verksamhet, i enlighet med vad som sägs i fördraget. Kommissionen anser att

⁴ Rådets beslut 91/116/EEG av den 25 februari 1991 om upprättandet av Europeiska rådgivande kommittén för statistik på det ekonomiska och sociala området (EGT L 59, 6.3.1991, s. 21).

⁵ Det finns även ett annat organ, Kommittén för det statistiska programmet, som består av generaldirektörerna för medlemsstaternas statistikinstitut och som bistår kommissionen i dess arbete med att samordna de fleråriga statistiska programmen. Kommissionen samråder med denna kommitté i en rad olika frågor (Rådets beslut 89/382/EEG, Euratom av den 19 juni 1989 om inrättande av en kommitté för Europeiska gemenskapernas statistiska program - EGT L 181, 28.6.1989, s. 47).

⁶ Under alla omständigheter är en reform av CEIES-kommittén nödvändig. Det finns flera orsaker till detta, t.ex. EU:s utvidgning (med de gällande reglerna skulle CEIES-kommittén inte fungera), den senaste tidens utveckling av det europeiska statistiksystemets funktion, ett ökat engagemang från alla inblandade och behovet av ökad effektivitet.

vissa allmänna principer kan anges för att fastställa ”positiva” och ”negativa” prioriteringar vid utformningen av de statistiska programmen.

Den första gruppen av principer handlar om användarnas behov. Hur värdefull den europeiska statistiken är hänger i första hand samman med hur relevant den är för EU:s politik. Enbart nationella behov är inte skäl nog för att fortsätta med statistik på EU-nivå.

Den andra gruppen av principer gäller kostnaderna. Kostnaderna för statistiken är en mycket komplex fråga, och förslag på detta område måste analyseras mycket noggrant. I de flesta fall är det medlemsstaterna som måste sköta genomförandet.

Den tredje gruppen omfattar särskilda frågor. En avvägning bör göras mellan aktualitet och kvalitet: uppgifter som lämnas med korta intervall bör omfatta de huvudsakliga indelningarna, medan mer detaljerade uppgifter kräver längre intervall. Genom att göra prioriteringar kan man också undersöka huruvida det är möjligt att åstadkomma effektivitetsvinster genom att i högre grad fokusera på europeiska aggregat eller, för uppgifter med lägre prioritet och som inte avser övervakning av de offentliga finanserna, genom att i fråga om rapporteringsskyldigheten skilja mellan medlemsstater beroende på deras viktning i aggregatet.

3. REKOMMENDATIONEN

3.1. Varför just en rekommendation?

I meddelandet om en europeisk strategi för styrning av statistiken över de offentliga finanserna från december 2004 klargjordes att det skulle göras en genomgång av olika möjliga rättsakter i samband med att frågan om miniminormer för statistikmyndigheternas institutionella struktur behandlades. Av denna genomgång – då det dessutom stod klart att medlemsstaternas statistikmyndigheter hade vitt skilda institutionella strukturer – framgår att det i nuläget inte vore lämpligt att föreslå något rättsligt bindande instrument. Därför, och med tanke på att statistikmyndigheterna lyckats anta en uppförandekod som syftar till självreglering, anser kommissionen att en rekommendation i dagsläget är den bäst lämpade rättsakten som står i proportion till syftet.

Detta utesluter dock inte möjligheten att i framtiden överväga andra rättsakter. Kommissionen kan komma att lägga fram ett förslag till ett rättsligt bindande instrument, till exempel ett direktiv, i ett senare skede, beroende på utfallet och erfarenheterna från uppförandekodens tillämpning.

3.2. Syftet med rekommendationen

Rekommendationen har ett dubbelt syfte. Ett av syftena är att få medlemsstaterna att inse hur viktig uppförandekoden är och vidta åtgärder för att se till att berörda myndigheter tillämpar den som det är tänkt, och att användare och uppgiftslämnare får kännedom om den. Det andra syftet är att kommissionen vidtar åtgärder för att bland annat se till att uppförandekoden tillämpas inom det europeiska statistiksystemet.

Kommissionen har för avsikt att vidta liknande åtgärder inom sitt eget behörighetsområde och att stärka Eurostats oberoende då det utför sina uppdrag genom att se till att det i egenskap av gemenskapens statistikmyndighet också tillämpar uppförandekoden. Att Eurostat skall vara oberoende i sitt arbete är redan formellt fastställt. Tillämpningen av rådets förordning (EG)

nr 322/97 inom kommissionen fastställdes genom kommissionens beslut av den 21 april 1997 om Eurostats uppgift vad gäller framställning av gemenskapsstatistik⁷. I beslutet klargörs vilken uppgift och vilka skyldigheter Eurostat har i egenskap av gemenskapens statistikmyndighet, och i synnerhet att Eurostat har självbestämmanderätt i tekniska frågor då uppdragen utförs. Där anges också att Eurostat skall samordna statistikframställningen inom kommissionen. Ytterligare en indikation på att Eurostat är oberoende i sin verksamhet är att det i lagstiftningen fastställs att endast Eurostats tjänstemän har tillgång till sekretessbelagda statistiska uppgifter, till skillnad från kommissionens övriga tjänstemän⁸. Eurostats tillämpning av uppförandekoden och de åtgärder kommissionen kan komma att vidta för att underlätta och övervaka tillämpningen kommer med största säkerhet att befästa och stärka gemenskapens statistikmyndighets oberoende.

Syftet med denna rekommendation är således att synliggöra reglerna i uppförandekoden och att rekommendera åtgärder för att se till att reglerna tillämpas av såväl medlemsstaternas som gemenskapens statistikmyndigheter.

Kommissionen har dessutom för avsikt att följa upp denna rekommendation med stödåtgärder för att underlätta tillämpningen av uppförandekoden. Exempel på sådana åtgärder kan vara detaljerade regler eller riktlinjer och ett omfattande samråd med berörda parter. Detta arbete kommer också att medföra att kvaliteten på statistiken på europeisk nivå förbättras ytterligare, samtidigt som man sörjer för att lösningarna blir så kostnadseffektiva som möjligt och att arbetet inte blir för betungande för uppgiftslämnarna. Resultaten kommer för detta ändamål att samlas inom ramen för de europeiska ekonomiska huvudindikatorerna. Kommissionen noterar vidare att de användare som uppförandekoden riktar sig till måste kunna urskilja vilka statistiska uppgifter som framställts i enlighet med uppförandekodens principer. Därför kommer kommissionen att vidta åtgärder för att göra det möjligt att känna igen officiell europeisk statistik, vilket kommer att förbättra insynen och kvaliteten när det gäller spridningen av statistiska uppgifter.

SLUTSATS

Rekommendationen och den medföljande uppförandekoden inriktar sig på normer som skall gälla för hela EU och som syftar till att förbättra statistikmyndigheternas oberoende, integritet och ansvar. De är ett svar på rådets uppmaning till kommissionen om att lägga fram förslag på området. Rekommendationen är ytterligare ett steg mot en förbättrad styrning på statistikområdet i Europa.

⁷ EGT L 112, 29.4.1997, s. 56.

⁸ Rådets förordning (Euratom, EEG) nr 1588/90 av den 11 juni 1990 om utlämnande av insynsskyddade statistiska uppgifter till Europeiska gemenskapernas statistikkontor (EGT L 151, 15.6.1990, s. 1).

KOMMISSIONENS REKOMMENDATION

om medlemsstaternas och gemenskapens statistikmyndigheters oberoende, integritet och ansvar

(Text av betydelse för EES)

EUROPEISKA GEMENSKAPERNA KOMMISSION UTFÄRDAR DENNA REKOMMENDATION

med beaktande av Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 211 i detta, och

av följande skäl:

- (1) Officiell statistik har en central roll i demokratiska samhällen eftersom den förser offentliga myndigheter, beslutsfattare, näringslivet, samhällsaktörer och allmänheten med objektiv och opartisk information, som gör det möjligt att fatta välgrundade beslut och föra öppna diskussioner.
- (2) För detta ändamål måste det finnas gemensamma normer för hur den officiella statistiken skall produceras och spridas, som säkrar att principerna om opartiskhet, tillförlitlighet, objektivitet, vetenskapligt oberoende, kostnadseffektivitet och statistisk sekretess efterlevs.
- (3) Samtidigt får den europeiska statistiken allt större betydelse i samband med den nylanserade Lissabonstrategin⁹ och de integrerade riktlinjerna för tillväxt och sysselsättning (2005–2008)¹⁰. Statistik av hög kvalitet behövs också för att övervaka och se över tillämpningen av andra viktiga politiska EU-initiativ, t.ex. strategin för hållbar utveckling, den gemensamma invandrings- och flyktingpolitiken osv.
- (4) I detta sammanhang har uppgifterna om de offentliga finanserna än större betydelse för den ekonomiska och monetära övervakningen och för att stabilitets- och tillväxtpakten tillämpas korrekt. Särskilt viktigt är det att statistiska uppgifter som används i samband med förfarandet vid alltför stora underskott är av högsta möjliga kvalitet.
- (5) Den 22 december 2004 antog kommissionen ett meddelande till rådet och Europaparlamentet med titeln ”På väg mot en europeisk strategi för styrning av statistiken över de offentliga finanserna”¹¹, där det föreslogs en sammanhängande

⁹ KOM(2005) 24, 2.2.2005: Att arbeta tillsammans för tillväxt och sysselsättning – Nystart för Lissabonstrategin.

¹⁰ KOM(2005) 141, 12.4.2005: Integrerade riktlinjer för tillväxt och sysselsättning (2005–2008) med kommissionens rekommendation om allmänna riktlinjer för medlemsstaternas och gemenskapens ekonomiska politik och ett förslag till rådets beslut om riktlinjer för medlemsstaternas sysselsättningspolitik.

¹¹ KOM(2004) 832.

kommissionsstrategi för att stärka Europeiska unionens styrning av statistiken över de offentliga finanserna enligt tre handlingslinjer.

- (6) För det första behöver kommissionen enligt rådets uppmaning stärka övervakningen av kvaliteten på inrapporterade finansuppgifter, och därför antog kommissionen den 2 mars 2005 ett förslag till rådets förordning om ändring av förordning (EG) nr 3605/93 med avseende på kvaliteten på statistiken i samband med förfarandet vid alltför stora underskott¹², som nu är under behandling.
- (7) För det andra bör kommissionens operativa förmåga på statistikområdet förbättras, och när det gäller kontrollen av statistiken i samband med förfarandet vid alltför stora underskott behövs regelbundna dialogbesök och granskningsbesök, och all befintlig expertis bör mobiliseras, även på nationell nivå.
- (8) För det tredje finns det ett behov av att införa normer för de nationella statistikinstitutens oberoende, integritet och ansvar som gäller för hela Europa, som svar på den uppmaning som rådet den 2 juni 2004 riktade till kommissionen om att senast i juni 2005 lägga fram ett förslag om att ta fram europeiska miniminormer för statistikmyndigheternas institutionella struktur i syfte att stärka oberoendet, integriteten och ansvarsskyldigheten inom medlemsstaternas nationella statistikinstitut.
- (9) Som svar på denna uppmaning diskuterade medlemsstaterna vid sammanträdet i Kommittén för det statistiska programmet den 17 november 2004 vilka grundprinciper som skulle finnas med i en uppförandekod, och de enades om att granska principerna närmare och att utarbeta indikatorer som skulle göra det möjligt att övervaka tillämpningen av uppförandekoden.
- (10) Kommittén för det statistiska programmet tillsatte en arbetsgrupp som fick i uppgift att utarbeta ett förslag till uppförandekod om europeisk statistik.
- (11) Detta arbete resulterade i en uppförandekod som godkändes enhälligt av Kommittén för det statistiska programmet den 24 februari 2005, vilket visade att samtliga statistikinstitut är överens om principerna i uppförandekoden, som de nu uppmanas att använda som riktlinjer.
- (12) Statistikmyndigheternas institutionella struktur varierar avsevärt från en medlemsstat till en annan, vilket har att göra med medlemsstaternas olika och ibland avvikande rättsliga och administrativa bestämmelser som i sin tur återspeglar deras politiska och kulturella traditioner.
- (13) Med tanke på att statistikmyndigheterna har antagit en uppförandekod som syftar till självreglering och den sannolikt kommer att tillämpas anses denna rekommendation vara lämplig och stå i proportion till syftet.
- (14) Uppförandekoden syftar dels till att skapa ökat förtroende för statistikmyndigheterna genom olika institutionella och organisatoriska lösningar, dels till att förbättra kvaliteten på den statistik som dessa myndigheter producerar och sprider genom att

¹² EUT C , , s. .

främja att alla organ som producerar officiell statistik i Europa enhetligt tillämpar internationell bästa praxis i fråga om statistiska principer och metoder.

- (15) Medlemsstaterna bör därför rekommenderas att erkänna uppförandekoden och vidta åtgärder för att se till att berörda myndigheter tillämpar den som det är tänkt, och att användare och uppgiftslämnare får kännedom om den.
- (16) Det bör också noteras att kommissionen har för avsikt att vid sidan av detta vidta liknande åtgärder inom sitt eget behörighetsområde för att i första hand kontrollera att uppförandekoden tillämpas inom det europeiska statistiksystemet.

I. HÄRIGENOM REKOMMENDERAS ATT MEDLEMSSTATERNA

A. betraktar den bifogade uppförandekoden som en uppsättning europeiska normer för statistikmyndigheterna,

B. ser till att principerna i uppförandekoden tillämpas av de statistikansvariga myndigheterna med målet att framställa och sprida harmoniserad gemenskapsstatistik av hög kvalitet och verka för att det europeiska statistiksystemet överlag fungerar som det skall,

C. ser till att deras respektive statistiktjänster är professionellt organiserade och har de resurser som krävs för att producera gemenskapsstatistik på ett sätt som garanterar oberoende, integritet och ansvar, på grundval av de riktlinjer som fastställs i uppförandekoden,

D. ser till att uppgiftslämnare och statistikanvändare får kännedom om denna uppförandekod och dess innehåll genom lämplig information och lämpliga kanaler,

E. verkar för ett omfattande utbyte av information och expertis inom det europeiska statistiksystemet utifrån erfarenheterna från tillämpningen av uppförandekoden,

F. stöder, och vid behov intensifierar, det vittomspännande samarbetet mellan statistikmyndigheterna inom det europeiska statistiksystemet och samarbetet med statistikansvariga inom internationella organ och organisationer,

G. tillhandahåller de uppgifter som kommissionen behöver för att kunna kontrollera att principerna i uppförandekoden tillämpas.

II. EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION BETRAKTAR DEN BIFOGADE UPPFÖRANDEKODEN SOM EN UPPSÄTTNING EUROPEISKA NORMER FÖR STATISTIKMYNDIGHETERNA OCH KOMMER I DETTA SAMMANHANG ATT

A. se till att principerna i uppförandekoden tillämpas av Eurostat med målet att framställa och sprida harmoniserad gemenskapsstatistik av hög kvalitet och verka för att det europeiska statistiksystemet överlag fungerar som det skall,

B. se till att Europeiska unionens statistikmyndighet Eurostat är professionellt organiserad och har de resurser som krävs för att producera gemenskapsstatistik på ett sätt som garanterar oberoende, integritet och ansvar, och kommer för detta ändamål att vidta lämpliga åtgärder utifrån sina befogenheter inom den egna organisationen,

C. vidta åtgärder för att främja att uppförandekoden tillämpas inom det europeiska statistiksystemet, särskilt med målet att framställa officiell gemenskapsstatistik så att användarna kan känna igen uppgifter som sammanställs enligt uppförandekodens principer.

III. EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION HAR VIDARE FÖR AVSIKT ATT

A. utarbeta verktyg för att på europeisk nivå förbättra gemenskapsstatistikens kvalitet och kostnadseffektivitet,

B. inrätta ett rapporteringssystem för att kontrollera tillämpningen av uppförandekoden inom det europeiska statistiksystemet i enlighet med proportionalitetsprincipen,

C. överväga ett förslag om ett externt rådgivande organ, eventuellt Europeiska rådgivande kommittén för statistik på det ekonomiska och sociala området i ny skepnad, för att låta det organet arbeta aktivt med att kontrollera att uppförandekoden tillämpas och följaktligen verka för oberoende, integritet och ansvar, samt att yttra sig om vilka prioriteringar som skall göras i de statistiska programmen,

D. inom tre år efter att denna rekommendation antagits och efter att ha hört Kommittén för det statistiska programmet och eventuellt ovannämnda externa rådgivande organ, lägga fram en rapport för Europaparlamentet och rådet om hur tillämpningen av uppförandekoden framskrider inom det europeiska statistiksystemet, vilken grundar sig på självutvärderingar och ömsesidiga granskningar och som vid behov kan innehålla förslag på hur oberoendet, integriteten och ansvarsskyldigheten kan förbättras.

Utfärdad i Bryssel den [...]

På kommissionens vägnar

Ordförande

EUROPEISK UPPFÖRANDEKOD AVSEENDE STATISTIK

Antagen av Kommittén för det statistiska programmet den 24 februari 2005

Förord

Definitioner: I detta dokument avses med

europaisk statistik: gemenskapsstatistik enligt rådets förordning (EG) nr 322/97 av den 17 februari 1997 om gemenskapsstatistik, som sammanställs och sprids av nationella statistikmyndigheter och gemenskapens statistikmyndighet (Eurostat) i enlighet med artikel 285.2 i fördraget,

statistikmyndighet: på nationell nivå, det nationella statistikkontoret och andra statistikorgan som ansvarar för att producera och sprida europeisk statistik samt, på gemenskapsnivå, Eurostat,

Europeiska statistiksystemet (ESS): partnerskapet mellan Eurostat, de nationella statistikkontoren och andra nationella statistikorgan i medlemsstaterna som ansvarar för att producera och sprida europeisk statistik.

I enlighet med Fördraget om upprättandet av Europeiska gemenskapen, särskilt artikel 285.2 i detta, rådets förordning (EG) nr 322/97 av den 17 februari 1997 om gemenskapsstatistik och de grundläggande principer för officiell statistik som antogs av FN:s statistikkommission den 14 april 1994, har denna uppförandekod följande två syften:

- Skapa ökat förtroende för de nationella statistikmyndigheternas och Eurostats oberoende, integritet och ansvar samt förbättra trovärdigheten och kvaliteten på den statistik som de producerar och sprider (*externt fokus*).
- I kvalitetshöjande syfte verka för att alla organ som producerar europeisk statistik tillämpar internationell bästa praxis i fråga om statistiska principer och metoder (*internt fokus*).

Uppförandekoden riktar sig till följande parter för tillämpning:

- *Styrningsorgan* (t.ex. regeringar, departement, kommissionen och rådet) – för att tillhandahålla riktlinjer så att dessa organ kan säkerställa att statistiktjänsten är fackmässigt organiserad och har tillräckliga resurser för att producera trovärdig europeisk statistik på ett sätt som garanterar dess oberoende, integritet och ansvar.
- *Statistikmyndigheter och deras personal* – för att tillhandahålla riktmärken för statistiska principer och värden och bästa praxis, vilket underlättar deras arbete för att producera och sprida harmoniserad europeisk statistik av hög kvalitet.

Uppförandekoden riktar sig till följande parter för information:

- *Användare* – för att visa att de europeiska och nationella statistikmyndigheterna är opartiska och att den statistik de producerar och sprider är trovärdig, objektiv och tillförlitlig.

- *Uppgiftslämnare* – för att visa att sekretessen skyddas och att uppförandekoden inte kommer att innebära en alltför stor börda för dem.

Uppförandekoden grundar sig på 15 *principer*. Styrningsorganen och statistikmyndigheterna i Europeiska unionen åtar sig att följa de principer som fastställs i uppförandekoden och att periodiskt se över genomförandet på grundval av de *indikatorer för god praxis* som fastställts för var och en av de 15 principerna och som skall användas som riktmärken.

Den kommitté för det statistiska programmet som inrättades genom rådets beslut 89/382/EEG av den 19 juni 1989 kommer regelbundet att granska genomförandet av uppförandekoden.

Den institutionella miljön

Institutionella och organisatoriska faktorer påverkar i betydande utsträckning effektiviteten och trovärdigheten hos statistikmyndigheter som producerar och sprider europeisk statistik. Relevanta frågor är yrkesmässigt oberoende, mandat för uppgiftsinsamling, resursernas tillräcklighet, kvalitetsåtaganden, statistisk sekretess, opartiskhet och objektivitet.

Princip 1: Yrkesmässigt oberoende – *Statistikmyndigheternas oberoende gentemot andra avdelningar och organ inom politik, lagstiftning eller förvaltning och gentemot aktörer inom den privata sektorn garanterar den europeiska statistikens trovärdighet.*

Indikatorer

- Statistikmyndighetens oberoende gentemot politisk och annan extern påverkan när det gäller att producera och sprida officiell statistik fastställs genom lagstiftning.
- Chefen för statistikmyndigheten har den ställning som krävs för tillgång på hög nivå till politiska organ och offentliga förvaltningsorgan. Den person som innehar befattningen bör ha gedigna fakkunskaper.
- Chefen för statistikmyndigheten och, om tillämpligt, cheferna för statistikorganen, ansvarar för att självständigt producera och sprida europeisk statistik.
- Chefen för statistikmyndigheten och, om tillämpligt, cheferna för statistikorganen har ensamma ansvaret för att fatta beslut om statistiska metoder, standarder och förfaranden samt datum för offentliggörande av statistisk information och dess innehåll.
- De statistiska arbetsprogrammen publiceras och periodiska lägesrapporter lämnas.
- Statistisk information skiljs tydligt från, och offentliggörs separat från, politiska uttalanden.
- Statistikmyndigheten ger om lämpligt offentliga kommentarer till statistiska frågor, även när det gäller kritik eller missbruk av officiell statistik.

Princip 2: Mandat för uppgiftsinsamling – *Statistikmyndigheterna måste ha ett tydligt rättsligt mandat för att samla in information för statistikändamål på europeisk nivå. Förvaltningar, företag, hushåll och allmänheten kan åläggas genom lagstiftning att på statistikmyndigheternas begäran ge tillgång till eller lämna uppgifter för statistikändamål på europeisk nivå.*

Indikatorer

- Mandatet för att samla in information för produktion och spridning av officiell statistik fastställs genom lagstiftning.
- Statistikmyndigheten får enligt nationell lagstiftning använda administrativa uppgifter för statistikändamål.
- Statistikmyndigheten får på grundval av en rättsakt kräva att berörda parter deltar i statistiska undersökningar.

Princip 3: Resursernas tillräcklighet – *De resurser som ställs till statistikmyndigheternas förfogande måste vara tillräckliga för att den europeiska statistiken skall uppfylla kraven.*

Indikatorer

- Det finns kvantitativt och kvalitativt tillräckliga resurser i fråga om personal, medel och databehandling, så att de aktuella behoven i fråga om europeisk statistik kan tillgodoses.
- Den europeiska statistiken motsvarar behoven i fråga om omfattning, detaljnivå och kostnader.
- Det finns förfaranden som gör det möjligt att bedöma och motivera önskemål om framtagning av ny europeisk statistik i förhållande till kostnaderna.
- Det finns förfaranden för bedömning av det fortsatta behovet av europeisk statistik på alla områden, så att eventuella onödiga moment kan elimineras eller skäras ned och resurserna omfördelas.

Princip 4: Kvalitetsåtagande – *Alla ESS-medlemmar åtar sig att i sin verksamhet och i sitt samarbete följa de principer som fastställs i det europeiska statistiksystemets kvalitetsförklaring.*

Indikatorer

- Produktkvaliteten övervakas regelbundet enligt kvalitetsfaktorer för ESS.
- Det finns processer för kvalitetsövervakning när det gäller insamling, bearbetning och spridning av statistiska uppgifter.
- Det finns processer för kvalitetsfrågor, inbegripet eventuella kompromisser i fråga om kvaliteten, och för vägledning vid planering av befintliga och nya undersökningar.
- Det finns dokumenterade riktlinjer för kvalitetsarbetet och personalen har fått god utbildning på området. Allmänheten informeras om dessa skriftliga riktlinjer.

- En grundlig genomgång görs regelbundet av viktiga statistiska produkter, och externa experter anlitas vid behov.

Princip 5: Statistisk sekretess – *Absoluta garantier krävs avseende uppgiftslämnarnas integritet (hushåll, företag, förvaltningar och andra svarande), sekretess och försäkran om att uppgifterna enbart används för statistikändamål.*

Indikatorer

- Den statistiska sekretessen säkerställs genom lagstiftning.
- Statistikmyndighetens personal undertecknar vid anställningstillfället rättsliga åtaganden i fråga om sekretess.
- Hårda påföljder föreskrivs vid avsiktliga överträdelser av bestämmelserna om statistisk sekretess.
- Man tillhandahåller anvisningar och riktlinjer om sekretesskydd vid produktion och spridning av statistik. Allmänheten informeras om dessa skriftliga riktlinjer.
- Det finns fysiska och tekniska resurser för att skydda de statistiska databasernas säkerhet och integritet.
- Det finns strikta regler för externa användare som får tillgång till statistiska mikrodata i forskningssyfte.

Princip 6: Opartiskhet och objektivitet – *Statistikmyndigheterna måste producera och sprida europeisk statistik som garanterar vetenskapligt oberoende, objektivitet, fackmässighet, öppenhet och insyn samt skälig behandling av alla användare.*

Indikatorer

- Statistik sammanställs på objektiva grunder som fastställts utifrån statistiska överväganden.
- Källor och statistiska metoder väljs ut på grundval av statistiska överväganden.
- Fel som upptäcks i publicerad statistik rättas snarast möjligt och rättelserna offentliggörs.
- Information om de metoder och förfaranden som statistikmyndigheten använder finns tillgänglig för allmänheten.
- Tid och datum för offentliggörande av statistisk information tillkännages i förväg.
- Alla användare har lika och samtidig tillgång när det gäller offentliggörande av statistisk information, och eventuell privilegierad tillgång för externa användare före offentliggörandet skall vara begränsad och styrd och skall ske öppet. Om informationsläckor förekommer, skall förfarandena före offentliggörandet ändras för att säkerställa opartiskhet.
- De statistiska uppgifter som offentliggörs och de uttalanden som görs vid presskonferenser är objektiva och opartiska.

Statistiska processer

Europeiska och andra internationella standarder, riktlinjer och bästa metoder måste följas vid de processer som statistikmyndigheterna använder för att organisera, samla in, bearbeta och sprida officiell statistik. Statistikens trovärdighet stärks om myndigheten är känd för god förvaltning och effektivitet. Relevanta aspekter i detta sammanhang är sunda metoder, lämpliga statistiska förfaranden, en rimlig rapporteringsbörda och kostnadseffektivitet.

Princip 7: Sunda metoder – *Statistik av hög kvalitet utarbetas med hjälp av sunda metoder. Detta kräver adekvata verktyg, förfaranden och sakkunskaper.*

Indikatorer

- Statistikmyndighetens övergripande metodram följer europeiska och andra internationella standarder, riktlinjer och bästa metoder.
- Förfaranden har införts för att se till att standardiserade begrepp, definitioner och klassificeringar används konsekvent inom statistikmyndigheten.
- Företagsregistret och ramarna för befolkningsundersökningar utvärderas regelbundet och ändras vid behov i kvalitetshöjande syfte.
- Det finns detaljerad överensstämmelse mellan nationella system för klassificering och sektorisering och motsvarande europeiska system.
- Man rekryterar personer med högre utbildning inom relevanta områden.
- Personalen deltar i relevanta internationella kurser och konferenser och upprätthåller förbindelser med statistikkollegor på internationell nivå för att ”lära av de bästa” och utveckla kompetensen.
- Samarbete bedrivs med forskare för att förbättra metoderna, och externa översyner görs för att förbättra metodernas kvalitet och effektivitet och främja bättre verktyg när så är möjligt.

Princip 8: Lämpliga statistiska förfaranden – *Lämpliga statistiska förfaranden under hela processen – från insamling till validering av uppgifter – är en väsentlig grundval för statistik av hög kvalitet.*

Indikatorer

- I de fall den europeiska statistiken grundar sig på administrativa uppgifter skall de definitioner och begrepp som används för administrativa ändamål ligga nära de som används för statistikändamål.
- Frågeformulär för statistiska undersökningar provas systematiskt före uppgiftsinsamling.
- Undersökningarna är välgrundade med avseende på utformning, stickprovsurval och viktning, och dessa aspekter ses över, ändras och uppdateras regelbundet vid behov.
- Fältarbete, inmatning och kodning övervakas rutinmässigt, och rutinerna ändras vid behov.

- Man använder lämpliga datorsystem för uppgiftsbehandling och imputering som ses över, ändras och uppdateras regelbundet vid behov.
- Revideringar görs enligt väletablerade standardförfaranden som garanterar öppenhet och insyn.

Princip 9: En rimlig rapporteringsbörda – *Rapporteringsbördan bör vara proportionerlig mot användarnas behov och bör vara rimlig för de svarande. Statistikmyndigheten övervakar rapporteringsbördan och fastställer mål för att minska bördan med tiden.*

Indikatorer

- Kraven på den europeiska statistikens omfattning och detaljnivå hålls till ett nödvändigt minimum.
- Lämpliga stickprovsmetoder används för att fördela rapporteringsbördan så jämnt som möjligt över undersökningspopulationerna.
- Den information man vill samla in från företagen bör i största möjliga utsträckning kunna hämtas från redovisningen, och uppgifter lämnas om möjligt elektroniskt för att underlätta för företagen.
- Bästa uppskattningar och approximativa värden godtas om det är svårt att ta fram exakta uppgifter.
- Administrativa källor används om möjligt för att undvika överlappning när det gäller förfrågningar om information.
- Gemensamt utnyttjande av information inom statistikmyndigheter sker generellt för att undvika överlappande undersökningar.

Princip 10: Kostnadseffektivitet – *Resurserna måste användas på ett effektivt sätt.*

Indikatorer

- Det finns både interna och oberoende externa mekanismer för övervakning av statistikmyndighetens resursanvändning.
- Rutinmässiga kontorsgöromål (t.ex. inmatning, kodning och validering av uppgifter) har i största möjliga utsträckning automatiserats.
- IT-teknikens potential för att öka produktiviteten utnyttjas i största möjliga utsträckning vid insamling, bearbetning och spridning av uppgifter.
- Man arbetar aktivt för att förbättra de administrativa registrens användbarhet för statistikändamål och därigenom undvika dyra direkta undersökningar.

Statistiska produkter

Den tillgängliga statistiken måste tillgodose användarnas behov. Statistiken skall följa europeiska kvalitetsstandarder och tillgodose behoven för institutioner, regeringar och forskningsorgan samt näringslivet och allmänheten i EU. Viktiga frågor är huruvida statistiken är relevant, exakt, tillförlitlig, aktuell, sammanvändbar, jämförbar mellan regioner och länder och lättillgänglig för användarna.

Princip 11: Relevans – *Den europeiska statistiken måste tillgodose användarnas behov.*

Indikatorer

- Det finns processer för samråd med användarna, övervakning av statistikens relevans och användbarhet i praktiken när det gäller att tillgodose behoven samt vägledning i fråga om framväxande behov och prioriteringar.
- Prioriterade behov tillgodoses och prioriteringarna avspeglas i arbetsprogrammet.
- Undersökningar görs periodiskt för att ta reda på hur nöjda användarna är.

Princip 12: Tillförlitlighet – *Den europeiska statistiken måste ge en korrekt och tillförlitlig bild av verkligheten.*

Indikatorer

- Källuppgifter, mellanprodukter och färdiga statistiska produkter bedöms och valideras.
- Urvalsfel och icke-urvalsfel mäts och dokumenteras systematiskt enligt ramarna för kvalitetsfaktorerna för ESS.
- Undersökningar och analyser av revideringar görs rutinmässigt och används internt som underlag i de statistiska processerna.

Princip 13: Aktualitet och punktlighet – *Den europeiska statistik som sprids skall vara aktuell och komma i rätt tid.*

Indikatorer

- Statistikens aktualitet följer de högsta europeiska och internationella standarderna för spridning.
- En standardiserad daglig tidpunkt fastställs för offentliggörande av europeisk statistik.
- Vid fastställande av statistikens periodicitet beaktas användarnas behov i största möjliga utsträckning.
- Eventuella avvikelser från de fastställda tidpunkterna för offentliggörande av statistik tillkännages i förväg tillsammans med en förklaring till ändringen och en ny tidpunkt.
- Preliminära resultat av godtagbar kvalitet på aggregerad nivå kan spridas om de betraktas som användbara.

Princip 14: Samanvändbarhet och jämförbarhet – *Den europeiska statistiken bör kännetecknas av inre konsekvens, enhetlighet över tiden och jämförbarhet mellan regioner och länder. Det skall vara möjligt att kombinera och gemensamt utnyttja relaterade uppgifter från olika källor.*

Indikatorer

- Statistiken kännetecknas av inre enhetlighet och konsekvens (t.ex. avseende matematiska ekvationer och räkenskapsekvationer).
- Statistiken är samanvändbar och stämmer överens under en rimlig tidsperiod.
- Statistiken sammanställs på grundval av gemensamma standarder med avseende på omfattning, definitioner, enheter och klassificeringar i de olika undersökningarna och källorna.
- Man jämför statistiska uppgifter från olika undersökningar och källor och ser till att de stämmer överens.
- Uppgifternas jämförbarhet mellan länder säkerställs genom periodiska utbyten mellan det europeiska statistiksystemet och andra statistiksystem. Metodundersökningar görs i nära samarbete med medlemsstaterna och Eurostat.

Princip 15: Tillgänglighet och tydlighet – *Den europeiska statistiken bör ha ett tydligt och lättbegripligt format, spridas med lämpliga metoder och presenteras på ett opartiskt sätt tillsammans med stödjande metadata och vägledning.*

Indikatorer

- Statistiken presenteras i ett format som underlättar riktiga tolkningar och meningsfulla jämförelser.
- För att sprida statistiken används modern IT-teknik och vid behov även traditionella utskrifter på papper.
- Skräddarsydda analyser tillhandahålls när så är möjligt och offentliggörs.
- Tillgång till statistiska mikrodata kan ges i forskningssyfte enligt strikta regler.
- Metadata dokumenteras enligt standardiserade metadatasystem.
- Användarna får information om de metoder som används i de statistiska processerna och om de statistiska produkternas kvalitet enligt kvalitetskriterierna för ESS.